

Sygnatura wytycznych

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i warunków zwrotu pomocy dla interwencji w sektorze pszczelarskim w ramach Planu Strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027

(projekt)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Janusz Kowalski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 2023 r.

Podstawa prawna

Wytoczne zostały wydane na podstawie ..... ustawy z dnia ..... o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej (Dz. U. poz. ....).

Spis treści

I. Słownik pojęć.....	3
II. Wykaz skrótów.....	5
III. Informacje ogólne	5
IV. Przyznawanie pomocy.....	6
IV.1 Warunki podmiotowe.....	7
IV.2 Warunki przedmiotowe.....	10
V. Wypłata pomocy	17
V.1 Zobowiązania w okresie związania celem	17
VI. Zwrot pomocy	18

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy;

koszt netto - koszt zakupu usługi lub produktu nie obejmujący podatku VAT oraz zaliczki na podatek dochodowy w odniesieniu do umów cywilnoprawnych;

numer EP – numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

okres związania celem – okres po wypłacie pomocy/po zakończeniu realizacji operacji, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać warunki przyznania i wypłaty pomocy/ realizować zobowiązania określone dla danej interwencji;

organizacja pszczelarska - podmiot działający w formie:

- 1) związku pszczelarskiego;
- 2) stowarzyszenia pszczelarzy;
- 3) zrzeszenia pszczelarzy;
- 4) spółdzielni pszczelarskiej;
- 5) grupy producentów rolnych - w zakresie działalności pszczelarskiej.

pień pszczeli – ul wraz z zasiedlającą go rodziną pszczelą i plastrami stanowiącymi gniazdo (§ 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczół);

pszczelarz – podmiot prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rok pszczelarski – okres obejmujący 12 kolejnych miesięcy liczony od dnia 16 października danego roku do dnia 15 października roku następnego. Wyjątkowo rok pszczelarski 2023 rozpoczyna się dnia 1 stycznia 2023 r., a kończy dnia 15

października 2023. Kolejny rok pszczelarski rozpoczyna się z dniem 16 października 2023 r.;

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007;

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013;

rozporządzenie 2022/1475 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR;

ustawa PS WPR – ustawa z dnia XX o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej;

ustawa zakaźna - ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach Planu Strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027, o których mowa w art. ... ustawy PS WPR;

wytyczne szczegółowe – wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i warunków zwrotu pomocy dla interwencji w sektorze pszczelarskim w ramach Planu Strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027;

wniosek o przyznanie pomocy – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

II. Wykaz skrótów

EFRG – Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji;

JDR - Jednostka Doradztwa Rolniczego;

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

III. Informacje ogólne

Niniejsze wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i warunków zwrotu pomocy dla interwencji w sektorze pszczelarskim Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 współfinansowanego z EFRG uzupełniają Wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Wsparcie w ramach interwencji w sektorze pszczelarskim realizuje cel szczegółowy 2 „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację”¹;

Niniejsze wytyczne odnoszą się do wszystkich rodzajów interwencji w sektorze pszczelarskim tj.:

1. I.6.1 - wspieranie podnoszenia poziomu wiedzy pszczelarskiej (I.6.1);
2. I.6.2 - inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych (I.6.2);
3. I.6.3 - wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi (I.6.3);
4. I.6.4 - ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej (I.6.4);
5. I.6.5 - pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół (I.6.5);
6. I.6.6 - wsparcie naukowo-badawcze (I.6.6);

---

¹ Cel szczegółowy określony w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia (UE) 2021/2115

7. I.6.7 - wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych (I.6.7),

i określają właściwe dla tych interwencji:

1. warunki przyznawania pomocy;
2. warunki realizacji operacji;
3. formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi;
4. warunki wypłaty pomocy;
5. zobowiązania beneficjenta;
6. warunki zwrotu pomocy.

Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu przygotowania do realizacji zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy, w szczególności do opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

Pomoc przyznaje się na wniosek, który może być zmieniony w dowolnym zakresie, w okresie prowadzonego naboru. Po upływie tego terminu, dokonane zmiany wniosku nie będą uwzględniane.

Ocena wniosku o przyznanie pomocy nastąpi w oparciu o wytyczne podstawowe, z uwzględnieniem wariantu I podczas oceny merytorycznej.

1. Pomoc przyznaje się, w zależności od rodzaju interwencji następującym podmiotom:

- 1) pszczelarzowi - dotyczy interwencji I.6.2; I.6.4; I.6.7
- 2) organizacji pszczelarskiej, za której pośrednictwem pomoc jest udzielana pszczelarzowi - dotyczy interwencji I.6.2; I.6.3; I.6.5
- 3) organizacji pszczelarskiej, z wyjątkiem grupy producentów rolnych - w zakresie działalności pszczelarskiej - dotyczy interwencji I.6.1;
- 4) JDR - dotyczy interwencji I.6.1;

5) jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską - dotyczy interwencji I.6.6.

2. W przypadku niewykorzystania budżetu w danym roku pszczelarskim przydzielonego na poszczególne interwencje pszczelarskie, nierozdysponowane środki z koperty finansowej mogą zostać przeniesione do wykorzystania w ramach innych interwencji pszczelarskich.

3. W regulaminie naborów wniosków o przyznanie pomocy ARiMR określa rozwiązania w celu unikania konfliktu interesów. Beneficjent, który jest uprawniony do korzystania z pomocy w ramach interwencji I.6.2; I.6.4, nie może korzystać w ramach PS WPR ze wsparcia w ramach interwencji I 10.1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność” (dotacje) oraz interwencji I 10.5 „Rozwój małych gospodarstw”, w zakresie sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach niniejszych interwencji.

4. Przyznanie pomocy w ramach interwencji objętych niniejszymi wytycznymi nie wymaga wniesienia/złożenia zabezpieczenia.

IV.1 Warunki podmiotowe

1. W ramach interwencji I.6.1 pomoc przyznaje się podmiotowi, który wykaże się co najmniej 3-letnim doświadczeniem w organizowaniu szkoleń dla pszczelarzy.

2. W ramach rodzaju interwencji I.6.2 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, również za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, który:

1) ma nadany numer EP;

2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);

3) posiada co najmniej 10 pni pszczelich.

W przypadku, gdy pszczelarz ubiega się o pomoc za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji.

W sytuacji, gdy pomoc jest udzielana za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, organizacja ta może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 65 zł w przeliczeniu na pszczelarza.

Dokumenty poświadczające zakup sprzętu pszczelarskiego (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na poszczególnych pszczelarzy.

3. W ramach rodzaju interwencji I.6.3 pomoc przyznaje się pszczelarzowi za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, który ma nadany numer EP.

Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.

Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.

Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu leków warrozbójczych (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

4. W ramach rodzaju interwencji I.6.4 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:

- 1) ma nadany numer EP;
- 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
- 3) posiada co najmniej 25 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup przyczep (lawet) do przewozu uli, urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli, wag pasiecznych, elektryzatorów (pastuchów elektrycznych), lokalizatorów GPS uli;

- 4) posiada co najmniej 150 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.

Dokumenty poświadczające zakup maszyn i urządzeń (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na pszczelarza.

5. W ramach rodzaju interwencji I.6.5 pomoc przyznaje się pszczelarzowi za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, który:

- 1) ma nadany numer EP;
- 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego) - warunek nie dotyczy pszczelarzy posiadających nie więcej niż 10 pni pszczelich.

Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.

Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.

Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu pszczoł (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

6. W ramach rodzaju interwencji I.6.6 pomoc przyznaje się jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską, która:

- 1) ma nadany numer EP;
- 2) w okresie ostatnich 5 lat opublikowała (lub jej pracownicy naukowcy opublikowali) w czasopiśmie naukowym publikację z zakresu pszczelarstwa lub rynku miodu.

7. W ramach rodzaju interwencji I.6.7 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:

- 1) ma nadany numer EP;
- 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
- 3) posiada co najmniej 10 pni pszczelich.

IV.2 Warunki przedmiotowe

W odniesieniu do niniejszych interwencji refundacji podlegają koszty netto.

1. W ramach interwencji I.6.1 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów netto, niezbędnych do przeprowadzenia szkolenia. Koszty szkoleń powinny uwzględniać realia rynkowe i obejmować w szczególności: najem sal do celów szkolenia, materiały szkoleniowe, wynagrodzenia dla wykładowców, wyżywienie uczestników szkolenia.

Uczestnikiem szkolenia może być:

- 1) pszczelarz;
- 2) osoba, która złoży oświadczenie, że planuje prowadzić działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), i wystąpić o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej.

Tematyka szkoleń dotyczy przede wszystkim:

- 1) prowadzenia gospodarki pasiecznej;
- 2) chorób pszczół i ich zwalczania oraz zapobiegania;
- 3) biologii rodziny pszczelej;
- 4) pożytków i produktów pszczelich;
- 5) marketingu i pozycjonowania na rynku produktów;
- 6) ekonomiki gospodarki pasiecznej;
- 7) wędrownej gospodarki pasiecznej.

Tematy szkoleń pszczelarskich obejmujące inny niż wyżej wyszczególniony zakres, nie mogą przekroczyć 30% godzin szkoleniowych.

Nie są refundowane koszty szkoleń, które zostały poniesione przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

W celu ograniczenia ryzyka refundacji nadmiernych kosztów szkoleń w regulaminie naboru wniosków zostanie określony katalog refundowanych kosztów oraz ich maksymalna wysokość.

2. W ramach interwencji I.6.2 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 60% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej:

- 1) miodarek,
- 2) odstożników,
- 3) dekrystalizatorów,
- 4) stołów do odsklepiania plastrów,
- 5) suszarek do suszenia obnóży pyłkowych,
- 6) topiarek do wosku,
- 7) urządzeń do kremowania miodu,
- 8) refraktometrów,
- 9) wózków ręcznych do transportu uli,
- 10) wialni do pyłku,
- 11) uli lub ich elementów,
- 12) kraty odgradowe i inne izolatory ramkowe,
- 13) urządzeń do omiatania pszczół,
- 14) poławiaczy pyłku,
- 15) sprzętu do pozyskiwania pierzgi,
- 16) wag pasiecznych,
- 17) pakietów ramek ulowych (jeden pakiet to 100 ramek ulowych dowolnego typu),
- 18) kamer cyfrowych (wartość refundacji do 300 zł za kamerę).

Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 100 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli i nie więcej niż 15 000 zł.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed rozpoczęciem danego roku pszczelarskiego, wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023 w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.

Przydział środków pomocowych poszczególnym beneficjentom dokonywany jest przy uwzględnieniu m. in.: planowanych wydatków, liczby pni pszczelich wskazanych we wniosku o przyznanie pomocy, wielkości środków finansowych przewidzianych na ten cel w budżecie PS WPR.

Pomoc przysługuje w pełnej wysokości (bez stosowania redukcji) i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom tj. tym którzy mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

W przypadku gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana proporcjonalnie, w oparciu o posiadaną liczbę pni pszczelich ubiegających się o pomoc w ramach tego rodzaju interwencji, według współczynnika określonego przez ARiMR.

3. W ramach interwencji I.6.3 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:

- 1) zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych warzobójczych,
- 2) nabycia produktów leczniczych do walki z warrozą, zawierających substancje czynne wymienione w rozporządzeniu 2018/848 – również w przypadku pasiek, względem których ich właściciele posiadają certyfikat produkcji ekologicznej, o której mowa w art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia.

W przypadku, pasiek prowadzących produkcję miodu metodami nieekologicznymi refundacji podlegają koszty zakupu wszystkich produktów weterynaryjnych warzobójczych dopuszczonych do stosowania na terenie Polski.

W przypadku gospodarstw ekologicznych prowadzących pasieki w systemie produkcji ekologicznej i produkujących certyfikowane produkty pochodzące z pszczelarstwa, o których mowa w art. 2 ust.1 lit. a) rozporządzenia 2018/848, refundacji podlegają

koszty zakupu produktów leczniczych do walki z warrozą, w tym Varroa destructor, zawierających substancje czynne wymienione w tym rozporządzeniu.

Ilość refundowanych produktów leczniczych weterynaryjnych dla pszczelarza musi być zgodna z zaleceniem lekarza weterynarii.

Refundacja kosztów zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych będzie wypłacana, jeżeli obrót lekami odbędzie się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed rozpoczęciem roku pszczelarskiego, wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023, w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.

W przypadku niewykorzystania budżetu finansowego pozostałych interwencji pszczelarskich, środki te powiększają budżet niniejszej interwencji.

W odniesieniu do beneficjentów którzy zawarli umowy na realizację kilku interwencji, w przypadku zagrożenia niewykorzystania środków finansowych w ramach danej umowy, możliwe jest przesunięcie tych środków na realizację innych umów, do wysokości 20% kwoty określonej w umowie.

Zasady oraz warunki przesunięcia tych środków zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.

4. W ramach interwencji I.6.4 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 60% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia gospodarki wędrowniej:

- 1) przyczep (lawet) do przewozu uli,
- 2) urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli,
- 3) wag pasiecznych,
- 4) elektryzatorów (pastuchów elektrycznych),
- 5) lokalizatorów GPS uli,
- 6) ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.

Każdy sprzęt, maszyna i urządzenie którego wartość jednostkowa zakupu netto przekraczała 1 000 zł i podlegał refundacji, musi być trwale oznakowany w sposób umożliwiający jego jednoznaczną identyfikację.

Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć:

- 1) 150 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego 25-150 pni pszczelich;
- 2) 200 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego powyżej 150 pni pszczelich i nie więcej niż 40 000 zł.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Pomoc przysługuje w pełnej wysokości (bez stosowania redukcji) i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom tj. tym którzy mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana proporcjonalnie, w oparciu o posiadaną liczbę pni pszczelich ubiegających się o pomoc w ramach tej interwencji.

5. W ramach interwencji I.6.5 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 70% kosztów netto zakupu:

- 1) matek pszczelich pochodzących z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi i rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- 2) odkładów lub pakietów pszczelich z matkami pszczelimi pochodzącymi z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi i rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- 3) odkładów lub pakietów pszczelich, od producentów którzy uzyskali rekomendację związków lub zrzeszeń pszczelarzy, gwarantujących między innymi, że matki pszczele w pakietach i odkładach pszczelich pochodzą z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry.

Refundacji podlegają koszy zakupu pszczół, z pasiek:

- 1) które przed rozpoczęciem sprzedaży pszczoł w danym roku pszczelarskim przedstawią agencji płatniczej aktualne zaświadczenie weterynaryjne o zdrowotności rodzin pszczelich, wystawione przez lekarza weterynarii wolnej praktyki (nie wcześniej niż miesiąc przed rozpoczęciem sprzedaży pszczoł), a zainteresowanym pszczelarzom, kopię takiego zaświadczenia,
- 2) w których nie stwierdzono objawów klinicznych chorób pszczoł, w szczególności warrozy, nosemozy, zgnilca amerykańskiego i europejskiego, chorób wirusowych oraz grzybicy wapiennej,
- 3) w których na potrzeby związane z interwencją wyprodukowano nie więcej łącznie niż 3 pakiety lub odkłady, w przeliczeniu na posiadany pień pszczeli.

Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może otrzymać wsparcie do zakupu matek, pakietów i odkładów pszczelich łącznie, nie więcej niż 50% liczby aktualnie posiadanych przez niego pni pszczelich, w tym nie więcej niż 20% pakietów i odkładów pszczelich.

Maksymalna cena jednostkowa netto matki, pakietu lub odkładu pszczelego przyjęta do refundacji oraz inne zasady i warunki dotyczące pasiek z których zakup pszczoł podlega refundacji, zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.

Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 10 000 zł.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023 w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.

W przypadku gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana proporcjonalnie, w oparciu o posiadaną liczbę pni pszczelich ubiegających się o pomoc w ramach tej interwencji.

6. W ramach rodzaju interwencji I.6.6 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów netto poniesionych w trakcie danego roku pszczelarskiego, w szczególności kosztów związanych z obsługą i realizacją projektu, np.:

- 1) wynagrodzenie personelu zaangażowanego w realizację projektu;
- 2) koszty delegacji, diet;

- 3) zakup odczynników i niezbędnego sprzętu laboratoryjnego;
- 4) zakup usług niezbędnych do zrealizowania projektu.

Do głównych obszarów tematycznych wspieranych projektów będą zaliczane:

- 1) zdrowie pszczół;
- 2) jakość produktów pszczelich;
- 3) innowacje w gospodarce pasiecznej.

W związku z szerokim obszarem możliwych badań i analiz, wnioski o przyznanie pomocy powinny zawierać szczegółowy ich opis, który pozwoli oszacować:

- 1) potencjalne korzyści dla pszczelarstwa,
- 2) wielkość nakładów do potencjalnych korzyści.

W okresie roku pszczelarskiego maksymalna wysokość pomocy przekazanej beneficjentowi na realizację danego projektu nie może przekroczyć 80 000 zł.

W ramach niniejszej interwencji nie przewiduje się refundacji kosztów inwestycyjnych.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

7. W ramach rodzaju interwencji I.6.7 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:

- 1) zakupu analiz fizyko-chemicznych miodu;
- 2) analizy pyłkowej miodu.

Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 10 000 zł.

Maksymalna refundacja kosztu analizy (oznaczenia) nie może przekraczać 90% stawki tej analizy w ramach badania urzędowego.

Wsparcie przewidziane dla analiz miodu nie będzie obejmowało analiz wykonanych w celu potwierdzenia spełniania standardowych wymagań dotyczących właściwości fizyko-chemicznych miodów, określonych w obowiązujących przepisach prawa, jak również analiz urzędowych.

Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

V. Wypłata pomocy

Warunki dotyczące wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych i mają zastosowanie do interwencji w sektorze pszczelarskim.

W odniesieniu do beneficjentów którzy zawarli umowy na realizację kilku interwencji, w przypadku zagrożenia niewykorzystania środków finansowych w ramach danej umowy, możliwe jest przesunięcie tych środków na realizację innych umów, do wysokości 20% kwoty określonej w umowie. Zasady oraz warunki przesunięcia tych środków zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.

Przed wypłatą pomocy beneficjent jest zobowiązany do przekazania ARiMR danych na potrzeby monitorowania i ewaluacji sektora pszczelarskiego, z uwzględnieniem informacji określonych w załączniku V pkt 4, 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego 2022/1475. Wypłata pomocy może nastąpić jedynie po przekazaniu przez beneficjenta niniejszych danych.

V.1 Zobowiązania w okresie związania celem

Warunki dotyczące zobowiązań w okresie związania celem zostały określone w wytycznych podstawowych i mają zastosowanie do interwencji w sektorze pszczelarskim.

Ponadto:

1. podmioty, które otrzymały pomoc, zobowiązane są do przechowywania dokumentacji rzeczowej i finansowej oraz innych dokumentów związanych z realizacją umowy o przyznaniu pomocy przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności.

2. pszczelarz zobowiązany jest do:

- 1) utrzymywania sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą w należyтым stanie technicznym przez okres 5 lat licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności,
- 2) oznakowania w sposób trwały sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą umożliwiający jego identyfikację przez okres 5 lat licząc od roku następującego

po roku, w którym dokonano płatności - dotyczy to sprzętu którego wartość jednostkowa zakupu netto przekraczała 1 000 zł,

- 3) posiadania pełnej dokumentacji poniesionych kosztów przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności, a w szczególności faktur/rachunków oraz dokumentów potwierdzających dokonanie płatności.

VI. Zwrot pomocy

Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych i mają zastosowanie do niniejszych wytycznych, z wyłączeniem przypadków o których mowa w rozdziale X. *Zwrot pomocy* pkt 1. ppkt 2), w przypadku interwencji I.6.2; I.6.3 oraz I.6.5, w roku pszczelarskim 2023.

W przypadku stwierdzenia nadużycia lub poważnego zaniedbania, za które odpowiedzialny jest beneficjent, oprócz zwrotu nienależnych płatności wraz z odsetkami ustawowymi, zostanie naliczona dodatkowa kara, w kwocie odpowiadającej różnicy między kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą, do której wnioskodawca był uprawniony.